

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie ze skargi J. J.

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...]

w sprawie I ACa [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 lutego 2015 r.,

1. odrzuca skargę,

**2. przyznaje radcy prawnemu B. N. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w [...] kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) powiększoną
o kwotę podatku od towarów i usług tytułem kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej wykonywanej z urzędu w
postępowaniu skargowym.**

UZASADNIENIE

W dniu 7 października 2014 r. powód Pan J. J. reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu ustanowionego wniósł skargę na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. akt I ACa [...] w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w [...]. Powód uzasadnia istnienie przewlekłości postępowania tym, że łącznie od momentu doręczenia apelacji do Sądu Okręgowego w E. (15 lipca 2013 r.) do wydania przez Sąd Apelacyjny orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie (30 maja 2014 r.) upłynęło ponad 8 miesięcy. Powód

zauważa, że w okresie przedstawionym powyżej, nie był ani razu wzywany do uzupełnienia jakichkolwiek braków formalnych złożonego środka zaskarżenia, co mogłoby usprawiedliwić tak długi okres rozstrzygania apelacji powoda oraz pozwoliłoby obciążyć powoda odpowiedzialnością za tak długi okres procedowania Sądu Apelacyjnego. Powód wniósł o: - stwierdzenie, że w postępowaniu wszczętym na skutek wywiedzionej przez powoda apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 17 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt I C [...], nastąpiło naruszenie prawa powoda do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki; - przyznanie powodowi od Skarbu Państwa sumy pieniężnej w kwocie 20.000 zł; - zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów niniejszego postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa; - przyznanie kosztów pomocy prawnej, które nie zostały zapłacone w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest niedopuszczalna, gdyż została złożona po zakończeniu postępowania dotyczącego rozpoznania apelacji powoda. Wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] w sprawie I A Ca [...] zapadł w dniu 30 maja 2014 r., natomiast skarga powoda została sporządzona dopiero w dniu 7 października 2014 r.

W myśl art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.), skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. *A contrario* oznacza to, że skarga nie jest dopuszczalna „poza tokiem” postępowania, w szczególności po jego zakończeniu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2013 r., KSP 5/13, OSNSD 2013, poz. 90). Postępowanie skargowe ma charakter „wpadkowy” w stosunku do postępowania głównego, wobec czego nie może być prowadzone ani przed jego wszczęciem, ani po jego zakończeniu. Postępowanie w sprawie sądowej trwa (jest w toku) dopóty, dopóki nie dojdzie do wydania w sprawie prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie. Skarga na przewlekłość postępowania jest bowiem środkiem prawnym wymuszającym

rozpoznanie sprawy przez sąd, a więc spełnia swoją rolę jedynie wtedy, gdy zostanie wniesiona w toku postępowania. Złożenie przez stronę takiej skargi już po zakończeniu postępowania jest więc bezprzedmiotowe. Oceny tej nie zmienia uznanie, że w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, ocenie - pod kątem przewlekłości - podlegają nie tylko zarzuty dotyczące aktualnej fazy postępowania, lecz także zarzuty odnoszące się do przebiegu całego postępowania (od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia) niezależnie od tego, na jakim etapie postępowania skarga została wniesiona (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13, OSNP 2013 nr 21-22, poz. 292 oraz w postanowieniu z dnia 24 września 2013 r., III SPP 188/13, LEX nr 1448755).

Ponieważ skarga na przewlekłość postępowania może być wniesiona jedynie w toku postępowania, to późniejsze jej wniesienie jest niedopuszczalne, co prowadzi do odrzucenia tego środka prawnego przy odpowiednim zastosowaniu przepisów o postępowaniu zażaleniowym obowiązujących w postępowaniu, którego skarga dotyczy (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r.). W tym względzie utrwalone jest stanowisko prezentowane zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego (postanowienia z dnia 27 lipca 2005 r., III SPP 127/05, LexPolonica nr 2793052; z dnia 19 stycznia 2006 r., III SPP 162/05, LEX nr 439157; z dnia 21 września 2010 r., III SPP 19/10, LexPolonica nr 3933929; z dnia 6 maja 2011 r., III SPP 5/11, LEX nr 848148; z dnia 12 czerwca 2012 r., III SPP 21/12, LEX nr 1274992 oraz z dnia 12 czerwca 2012 r., III SPP 25/12, OSNP 2013 nr 11-12, poz. 145), jak i w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (postanowienia z dnia 19 sierpnia 2011 r., I OPP 54/11, LexPolonica nr 2807905 i z dnia 22 września 2011 r., II OPP 29/11, LexPolonica nr 3036723) oraz sądów powszechnych (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 października 2004 r., I S 5/04, OSA w Katowicach 2004 nr 4, poz. 9).

Wobec tego, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r.

